ADMINISTRATĪVĀ APGABALTIESA

Lieta Nr.A420203917
Lietas arhīva Nr. AA43-0610-18/19
ECLI:LV:ADAT:2018:0530.A420203917.7.S

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā 2018. gada 30. maijā

Administratīvā apgabaltiesa šādā sastāvā:
tiesnese referente Karina Krastiņa,
tiesneses Sandra Gintere un Santa Liniņa

rakstveida procesā izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz /pers.A/ pieteikumu par Ieslodzījuma vietu pārvaldes 2017. gada 10. marta lēmuma Nr.1/9-7D atcelšanu, sakarā ar /pers.A/ apelācijas sūdzību par Administratīvās rajona tiesas 2017. gada 15. novembra spriedumu.

Aprakstošā daļa

[1] Ar Valmieras cietuma priekšnieka 2017. gada 13. janvāra lēmumu Nr.15-6/5IP „Par disciplinārsoda piemērošanu Ieslodzījuma vietu pārvaldes Valmieras cietuma Apsardzes daļas apsargam seržantam /pers.A/ (turpmāk – sākotnējais lēmums) nolemts /pers.A/ piemērot disciplinārsodu – atvaļināšanu no dienesta – pamatojoties uz to, ka /pers.A/ dienestā ieradās un atradās alkohola ietekmē, līdz ar to nevarēja izpildīt viņam uzdotos amata pienākumus.

Nepiekrītot sākotnējam lēmumam par disciplinārsoda piemērošanu, /pers.A/ minēto lēmumu apstrīdēja.

[2] Administratīvais process iestādē noslēdzies ar Ieslodzījuma vietu pārvaldes (turpmāk – Pārvalde) 2017. gada 10. marta lēmumu Nr.1/9-7D (turpmāk – Lēmums), ar kuru sākotnējais lēmums atstāts negrozīts. Lēmums pamatots ar turpmāk norādītajiem argumentiem.

[2.1] Valmieras cietumā 2017. gada 12. janvārī tika saņemts Valmieras cietuma Apsardzes daļas priekšnieka kapteiņa /pers.B/ 2017. gada 12. janvāra ziņojums, no kura konstatējams, ka pieteicējs 2017. gada 12. janvārī plkst. 8.00 ieradies dienestā alkohola ietekmē, līdz ar to veikts alkohola tests, kas uzrādīja 0,68 promiles. Pieteicējs tika nogādāts ārstniecības iestādē, lai veiktu medicīnisko pārbaudi.

Ārstniecības iestādē 2017. gada 12. janvārī plkst. 9.50 tika ņemts pieteicēja bioloģiskās vides paraugs (asinis) laboratoriskiem izmeklējumiem un 2017. gada 12. janvārī plkst. 11.15 pieteicējam konstatēta alkohola ietekme bioloģiskā vidē (0,56 promiles).

[2.2] Saskaņā ar Iekšlietu ministrijas sistēmas iestāžu un Ieslodzījuma vietu pārvaldes amatpersonu ar speciālajām dienesta pakāpēm dienesta gaitas likuma (turpmāk – Dienesta gaitas likums) 44. panta pirmo daļu, 2017. gada 12. janvārī ierodoties dienestā, pieteicējs bija ģērbies dienesta formas tērpā.

Pieteicējs 2017. gada 12. janvārī piedalījās sardzes maiņas instruktāžā, parakstījās par drošības prasību ievērošanu dienesta dokumentā „Ziņojums par sardzes vienības dienesta pienākumu izpildi?, saņēma dienesta ieroci un munīciju un par to parakstījās Bruņojumu izdošanas un pieņemšanas žurnālā. Ja Valmieras cietuma amatpersonas nebūtu sajutušas no pieteicēja alkohola smaku, pieteicējs bruņots būtu gājis uz 4. posteni, lai pildītu apsarga pienākumus, līdz ar to apdraudot ne tikai savu drošību, bet arī savu dienesta biedru, ieslodzījuma vietas un sabiedrības drošību.

[2.3] Ja pieteicējs ir ieradies dienestā, tas nozīmē, ka viņš apņemas pildīt amata pienākumus, ir pārliecināts par to, ka varēs pildīt dienesta pienākumus apsardzes jomā, it sevišķi rīkoties ar dienesta ieroci, kuru bija jau saņēmis. Vienlaikus var secināt, ka, pieteicēja ieskatā viņam nebija nepieciešama otra brīvdiena tēva bēru organizēšanai. Pieteicējs 2017. gada 9. janvārī bija telefoniski informējis /pers.B/ par neierašanos dienestā 2017.gada 11. janvārī sakarā ar tēva bērēm, bet 2017. gada 12. janvārī dienestā ieradās.

[2.4] Saskaņā ar Pārvaldes priekšnieka 2017. gada 12. janvāra rīkojuma Nr.21 „Par darba laika organizāciju un atlīdzību 2017. gadā? (turpmāk – Rīkojums Nr.21) 2.2. apakšpunktu, amatpersona var neveikt dienestu divas darba dienas sakarā ar tuva ģimenes locekļa nāvi, pēc stāšanās dienestā amatpersonai jāuzrāda tiešajam priekšniekam dokumenti, kuri apliecina, ka dienesta pienākumi nav veikti attaisnojoša iemesla dēļ. No minētā izriet, ka pieteicējam savlaicīgi jāinformē

tiešais priekšnieks par savu prombūtni, un pieteicējs būtu varējis izmantot arī otro brīvdienu, proti, 12. janvāri. Šāda kārtība paredzēta arī Pārvaldes priekšnieka 2015. gada 30. decembra rīkojumā Nr.306 „Par darba laika organizāciju un atlīdzību 2016. gadā?, kura pieteicējam ir zināma, jo ar to ir iepazinies un par to ir parakstījies.

[2.5] /pers.B/ 2017. gada 21. februāra ziņojumā norādījis, ka 2017. gada 9. janvāra telefonsarunā ir informējis pieteicēju par iespēju saņemt divas brīvdienas sakarā ar tēva nāvi, tomēr pieteicējs norādīja, ka viņam nav nepieciešamas divas brīvdienas, un viņi vienojušies par vienas brīvdienas, 11. janvāra, piešķiršanu.

[2.6] Pieteicējs apstrīdēšanas iesniegumā norādīja, ka konkrētajā dienā juties slikti, taču no 2017. gada 12. janvāra paskaidrojuma redzams, ka pieteicējs apzinājās, ka dienestā ieradies alkohola reibumā, bet, neskatoties uz to, saņēmis dienesta ieroci, lai pildītu apsarga pienākumus. 2017. gada 12. janvārī pieteicējs medicīniskās pārbaudes laikā neizteica sūdzības par savu veselības stāvokli un spēja orientēties notiekošajā.

Pieteicējs medicīniskās pārbaudes laikā apstiprināja, ka 2017. gada 11. janvārī ap plkst. 17.00 lietojis alkoholu, lai gan viņam bija zināms, ka nākamajā dienā plkst. 8.00 jābūt dienestā.

[2.7] Neskatoties uz to, ka konkrētajā dienā no pieteicēja bija jūtama alkohola smaka, pieteicējs neizteica vēlmi neuzsākt pildīt dienesta pienākumus, bet piedalījās instruktāžā, kā arī saņēma dienesta ieroci.

[2.8] Pieteicēja disciplinārpārkāpuma dēļ ir radīts kaitējums svarīgām valsts un sabiedrības interesēm un šo kaitējumu nav iespējams novērst, novēršot attiecīgā disciplinārpārkāpuma tiešās sekas. Tādēļ tas uzskatāms par būtisku kaitējumu valstij, jo, ņemot vērā to, ka pieteicējs pildīja ieslodzījuma vietas apsarga pienākumus, kas saistīti ne tikai ar savu, bet arī ar citu personu drošību, Pārvaldes ieskatā nekādā veidā nav pieļaujams, ka šo pienākumu pildīšanas laikā valsts amatpersona atrastos alkohola ietekmē.

[3] Pieteicējs 2017. gada 20. aprīlī vērsās Administratīvajā rajona tiesā ar pieteikumu par Lēmuma atcelšanu. Pieteikums pamatots ar turpmāk norādītajiem argumentiem.

[3.1] Pieteicējs bija vērsies pie Valmieras cietuma apsardzes daļas priekšnieka ar lūgumu piešķirt apmaksātas brīvdienas sakarā ar tēva nāvi, bet, pretēji Darba likuma 74. panta noteikumiem, pieteicējam tika atļauts nepildīt dienesta pienākumus tikai 2017. gada 11. janvārī – tēva bēru dienā – nosakot, ka nākamajā dienā jābūt dienestā.

[3.2] 12. janvārī pieteicējs jutās slikti gan psihoemocionāli, gan fiziski un jautāja tiešajam priekšniekam, vai ir iespējams saņemt brīvdienu. Saņēmis atbildi, ka ir atstādināts no dienesta pienākumu veikšanas un tiks ierosināta disciplinārlieta.

[3.3] Pieteicējs apstrīd faktu, ka viņš bija uzsācis veikt dienesta pienākumus, jo, jau ierodoties dienestā, bija informējis vadību, ka iepriekšējā dienā ir lietojis alkoholu un vēlas, lai viņam tiek piešķirta brīvdiena.

[3.4] Pieteicējs sevi neuzskata par vainīgu disciplinārpārkāpuma izdarīšanā, jo, konstatējot, ka nevar veikt dienesta pienākumus, viņam bija jāpiešķir likumā pienākošās brīvdienas, nevis jāsauc pie disciplināratbildības. Tā vietā darba devējs lūgumu ignorējis un, pārkāpjot Latvijas Republikas Satversmes 107. pantā nostiprinātās tiesības uz brīvdienām, radījis apstākļus, lai sauktu pieteicēju pie disciplināratbildības, kas aizskar pieteicēja godu un cieņu.

[4] Ar Administratīvās rajona tiesas 2017. gada 15. novembra spriedumu pieteicēja pieteikums noraidīts.

Spriedums pamatots ar turpmāk norādītajiem argumentiem.

[4.1] Ar Lēmumu pārvalde atstājusi negrozītu sākotnējo lēmumu par disciplinārsoda – atvaļināšana no dienesta – piemērošanu pieteicējam. Tātad ar Lēmumu par pamatotu atzīts cietuma priekšnieka secinājums, ka pieteicējs nav ievērojis Dienesta gaitas likuma 6. panta 1., 3. un 4. punkta, 2008. gada 2. decembra Ieslodzījuma vietu pārvaldes Ētikas kodeksa (turpmāk – Ētikas kodekss) 6.3. un 6.5. apakšpunkta, kā arī Pārvaldes 2013. gada 22. maija iekšējo noteikumu Nr.1/15.1-n.6 „Ieslodzījuma vietu pārvaldes ieslodzījuma vietu amatpersonu un darbinieku Darba kārtības noteikumi" (turpmāk – Darba kārtības noteikumi) 35. punkta prasības.

Dienesta gaitas likuma 6. panta 1., 3. un 4. punkts noteic, ka amatpersonas vispārīgie pienākumi ir ievērot Latvijas Republikas Satversmi, Latvijas Republikai saistošas starptautisko tiesību normas, likumus un citus normatīvos aktus (*1. punkts*), apzinīgi un godprātīgi pildīt amata pienākumus un augstāku amatpersonu rīkojumus (pavēles) (*3. punkts*), kā arī amatpersonām noteiktos ētikas principus (*4. punkts*).

Ētikas kodeksa 6.3. un 6.5. apakšpunkts noteic, ka pārvaldes amatpersonu un darbinieku profesionālās Ētikas pamatprincipi ir godprātība (*6.3. apakšpunkts*) un atbildība (*6.5. apakšpunkts*). Savukārt Darba kārtības noteikumu 35. punkts cita starp noteic, ka amatpersonai/darbiniekam aizliegts ierasties un atrasties ieslodzījuma vietā alkohola ietekmē vai reibumā, kā arī ierasties un atrasties dienesta/darba vietā, ja alkohola koncentrācija pārbaudāmās personas asinīs pārsniedz 0,00 promiles vai tam atbilstošu koncentrāciju citā bioloģiskā vidē.

Tiesa noskaidroja, vai pieteicējs ir izdarījis minēto tiesību normu pārkāpumus.

[4.2] Tiesa konstatēja, ka lietā nav strīda par šādiem apstākļiem: pieteicējam sakarā ar tēva nāvi piešķirta viena brīva diena, proti, 2017. gada 11. janvāris, bet nākamajā dienā viņam saskaņā ar darba grafiku bija jāpilda savi dienesta pienākumi cietumā; 2017. gada 12. janvārī ap plkst. 8.00 pieteicējs dienesta formas tērpā ieradies cietumā, piedalījies jaunās maiņas izvadē (sardzes maiņas instruktāža), saņēmis dienesta šaujamieroci un munīciju; pieteicējam ap plkst. 9.00 cietuma Apsardzes daļas priekšnieka kabinetā veikta alkohola ietekmes pārbaude, kuras laikā pieteicēja izelpā konstatētas 0,68 promiles (*lietas 75. lapa*); pieteicējs pēc tam nogādāts Vidzemes slimnīcā medicīniskās pārbaudes veikšanai, kuras laikā plkst. 9.50 viņam paņemts asins paraugs (izmeklēšanas rezultāti – 0,56 promiles), savukārt plkst. 10.00 un plkst. 10.17 pieteicēja izelpā konstatētas attiecīgi 0,43 un 0,35 promiles (*lietas 1. sējuma 75. – 79. lapa*).

[4.3] Novērtējot lietā iegūtos pierādījumus – pieteicēja 2017. gada 12. janvāra ziņojumu un 2017. gada 8. februāra

apstrīdēšanas iesniegumu (*lietas 1.sējuma 47. un 74. lapa*), cietuma Apsardzes daļas priekšnieka /pers.B/ 2017. gada 12. janvāra un 21. februāra ziņojumus, kā arī tiesas sēdē sniegto liecību (*lietas 1. sējuma 60., 72. 119. – 122. lapa, acīmredzot domāts lietas 1. sējuma 123.-126. lapa*), cietuma Apsardzes daļas inspektora /pers.F/ 2017. gada 21. februāra ziņojumu (*lietas 1. sējuma 73. lapa*), cietuma priekšnieka dežūrējošā palīga /pers.C/ 2017. gada 9. marta ziņojumu (*lietas 1. sējuma 61. lapa*), cietuma Bruņojuma izdošanas un pieņemšanas žurnāla Nr. 12-5 izraksta kopiju (*lietas 1. sējuma 70. un 71. lapa*), kā arī /pers.D/ un /pers.E/ tiesas sēdē sniegtās liecības (*lietas 1. sējuma 113.-116. lapa; acīmredzot domāts lietas 1. sējuma 117.-121.lapa*), tiesa secināja, ka ar tiem ir pierādīts tas, ka pieteicējs 2017. gada 12. janvārī, būdams alkohola reibumā, ieradies dienesta vietā, piedalījies jaunās dežūrmaiņas instruktāžā, kā arī saņēmis dienesta pildīšanai nepieciešamo šaujamieroci un munīciju. Tātad lietā ir pierādīts tas, ka pieteicējs alkohola reibumā bija uzsācis pildīt dienesta pienākumus, turklāt šo secinājumu nevar ietekmēt tas apstāklis, vai pieteicējs no dienesta pienākumu pildīšanas atstādināts sardzes telpās vai jau 4. postenī, kā to tiesas sēdē liecināja /pers.B/.

[4.4] Kaut arī pieteicējs pieteikumā un tiesas sēdē norādījis, ka 2017. gada 12. janvārī pirms jaunās dežūrmaiņas instruktāžas viņš personīgi lūdzis /pers.B/ brīvdienu, tomēr pieteicēja apgalvojumu lietā neapstiprina neviens cits objektīvi pārbaudāms pierādījums. Savukārt citi lietā iegūtie pierādījumi liecina par pretējo, proti, gan /pers.B/ savā ziņojumā un tiesas sēdē sniegtajā liecībā, gan /pers.F/ un /pers.C/ savos ziņojumos, gan arī /pers.D/ tiesas sēdē sniegtajā liecībā norādīja, ka neviens no jaunā norīkojuma, tai skaitā arī pieteicējs, nebija lūdzis piešķirt viņam brīvdienu, kaut arī, veicot instruktāžu, visiem jautāts par veselību un spēju pildīt dienesta pienākumus. Tāpat arī paša pieteicēja rīcība pēc instruktāžas, saņemot dienesta ieroci un munīciju, liecina, ka viņš nav gaidījis /pers.B/ atbildi uz lūgumu par brīvdienas piešķiršanu. Turklāt par šādu lūgumu pieteicējs neko nebija norādījis savā 2017. gada 12. janvāra ziņojumā, savukārt 2017. gada 8. februāra apstrīdēšanas iesniegumā viņš sākotnēji norādījis uz konstatēto alkohola klātbūtni viņa izelpā un tikai pēc tam minējis par lūgumu saņemt brīvdienu. Tātad pēc būtības pieteicēja apgalvojums par lūgumu pirms jaunās dežūrmaiņas instruktāžas ir parādījies tikai pieteikumā, kas pats par sevi rada šaubas par tā patiesumu. Šādos apstākļos tiesa augstāku ticamību piešķīrusi cietuma amatpersonu ziņojumos un liecībās norādītajam, nevis pieteicēja paskaidrotajam.

[4.5] Tiesa, izvērtējot pierādījumus lietā, atzina, ka pieteicējs ar savu rīcību ir pārkāpis Dienesta gaitas likuma 6. panta 1., 3. un 4. punkta, Ētikas kodeksa 6.3. un 6.5. apakšpunkta, kā arī Darba kārtības noteikumu 35. punkta prasības.

Tātad pieteicēja rīcībā ir konstatējami tiesību normu pārkāpumi, līdz ar to viņa rīcība, atbilstoši Ieslodzījuma vietu pārvaldes amatpersonu ar speciālajām dienesta pakāpēm disciplināratbildības likuma (turpmāk – Disciplināratbildības likums) 3. panta pirmajai daļai ir atzīstama par disciplinārpārkāpumu.

Disciplināratbildības likuma 13. panta pirmā un otrā daļa noteic, ka disciplinārsoda mērķis ir sodīt vainīgo amatpersonu un panākt, lai tā un citas amatpersonas ievērotu dienesta disciplīnu un atturētos no disciplinārpārkāpumu izdarīšanas (pirmā daļa). Amatpersonai var piemērot šādus disciplinārsodus: 1) piezīmi; 2) rājienu; 3) mēneša amatalgas samazināšanu par 10–20 procentiem no mēneša amatalgas uz laiku no viena mēneša līdz sešiem mēnešiem; 4) pazemināšanu dienesta pakāpē par vienu pakāpi uz laiku no sešiem mēnešiem līdz vienam gadam; 5) pazemināšanu amatā; 6) atvaļināšanu no dienesta (otrā daļa). Savukārt 15. panta pirmā daļa noteic, ka, piemērojot disciplinārsodu, ņem vērā disciplinārpārkāpuma izdarīšanas apstākļus, disciplinārpārkāpuma raksturu, disciplinārpārkāpuma radīto zaudējumu un kaitējumu, amatpersonas vainas formu, atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus, disciplinārsoda piemērošanas lietderības apsvērumus (vai pārkāpums nav mazsvarīgs, vai tas ir radījis nelabvēlīgas sekas), piemērojamā disciplinārsoda samērīgumu ar izdarīto disciplinārpārkāpumu.

Konkrētajā gadījumā pieteicējam piemērots bargākais Disciplināratbildības likumā paredzētais disciplinārsods – atvaļināšana no dienesta.

Šāda disciplinārsoda pamatā, pirmkārt, ir tas, ka pieteicējs zināja (dienestā atrodas no 2002. gada 16. septembra) par aizliegumu gan ierasties, gan arī atrasties dienestā alkohola reibumā, tomēr viņš izvēlējās iepriekšējā vakarā lietot alkoholu, līdz ar to arī ierasties dienestā alkohola reibumā. Tātad pieteicēja izdarītais disciplinārpārkāpums saskaņā ar Disciplināratbildības likuma 7. panta otro daļu atzīstams par izdarītu ar nodomu (tīši).

Otrkārt, pildot dienesta pienākumus, pieteicējam jābūt bruņotam ar dienesta ieroci (trieciensauteni SIG SG 551), kas pats par sevi rada papildu apdraudējumu gan sev, gan arī apkārtējiem, un viņš to, būdams alkohola reibumā, kopā ar munīciju bija saņēmis.

Treškārt, ja atbildīgās amatpersonas nebūtu pamanījušas pieteicēja ierašanos un atrašanos dienesta vietā alkohola reibumā (ģērbies dienesta formas tērpā), tad viņš būtu veicis Ieslodzījuma vietu pārvaldes likuma 6. panta pirmajā un 7. panta pirmajā daļā noteiktos uzdevumus, kas varēja radīt bīstamus un neparedzamus apstākļus. Tādējādi pieteicēja rīcība ir diskreditējusi viņu pašu kā amatpersonu un Pārvaldi kopumā, jo sabiedrībā tā rada priekšstatu, ka Pārvaldes amatpersonas var rīkoties prettiesiski, savukārt šāda priekšstata pastāvēšana rada neuzticību Pārvaldei kopumā un tās atjaunošanai nepieciešams ilgs laiks un darbs. Savukārt minētais saskaņā ar Disciplināratbildības likuma 10. panta 2. punktu ir atzīstams par disciplināratbildības pastiprinošo apstākli.

Ceturtkārt, Disciplināratbildības likuma 11. panta trešā daļa noteic, ja disciplinārpārkāpuma dēļ ir radīts kaitējums svarīgām valsts vai sabiedrības interesēm un šo kaitējumu nav iespējams novērst, novēršot attiecīgā disciplinārpārkāpuma tiešās sekas, tas uzskatāms par būtisku kaitējumu valstij. Pieteicēja izdarītā disciplinārpārkāpuma dēļ radīto kaitējumu svarīgām valsts interesēm (neuzticības radīšana Pārvaldei kopumā) nav iespējams novērst, novēršot pieteicēja dienesta pienākumu pildīšanu 2017. gada 12. janvārī, tādēļ viņa pārkāpums uzskatāms par būtisku kaitējumu valstij.

Piektkārt, Disciplināratbildības likuma 15. panta ceturtās daļas tvērumā, ja ir konstatēts šā likuma 10. panta 5. punktā paredzētais apstāklis, kas pastiprina atbildību par disciplinārpārkāpumu, piemēro disciplinārsodu – atvaļināšana no

dienesta. Tātad likumdevējs imperatīvi noteicis konkrētu disciplinārsoda veidu un Pārvalde nevar rīkoties pretēji likumā noteiktajam. Tas nozīmē, ka pieteicēja pārkāpuma raksturs nav savienojams ar viņa turpmāko dienestu Pārvaldē, jo viņš ir zaudējis tās uzticību.

[4.6] Arī Administratīvo tiesu praksē konsekventi atzīts, ka par atrašanos alkohola reibumā dienesta laikā amatpersonas ar speciālajām dienesta pakāpēm ir samērīgi atvaļināt no dienesta (atbrīvot no amata); izteiktās atziņas attiecināmas ne tikai uz Valsts policijas un Valsts robežsardzes, bet arī uz Pārvaldes amatpersonām ar speciālajām dienesta pakāpēm. Piemēram, „vispārzināms ir fakts, ka sabiedrības vērtējumā nav pieļaujama policijas darbinieka atrašanās alkohola reibuma stāvoklī dienesta pienākumu pildīšanas laikā, jo šādas amatpersonas darbs ir saistīts gan ar paaugstinātas bīstamības objektiem – ieročiem, transportlīdzekļiem, gan ar saskarsmi ar citām personām. Līdz ar to tiesai nav šaubu, ka ar atrašanos alkohola reibuma stāvoklī dienesta pienākumu pildīšanas laikā pieteicējs ir diskreditējis dienesta vietu (Valsts policiju), ar to nodarīdams būtisku kaitējumu dienesta vietas reputācijai. Policijas darbiniekam dienesta pienākumu pildīšanas laikā esot alkohola reibuma stāvoklī, var tikt radītas neatgriezeniskas sekas personām saistībā ar kriminālprocesuālo darbību nepienācīgu veikšanu, kā arī var tikt apdraudēti dienesta biedri, jo reibuma stāvoklī esoša persona nespēj adekvāti reaģēt un rīkoties bīstamās situācijās". Savukārt citā lietā atzīts, ka „pieteicēja darba pienākumus un uzvedību regulējošās tiesību normas nepieļauj pieteicēja atrašanos darbavietā (Valsts policija) alkohola reibumā, neatkarīgi no tā, vai viņš pilda amata pienākumus, atrodas atvaļinājumā vai viņam ir darbnespēja, jo tādējādi pieteicēja rīcība kaitē dienesta reputācijai" (*sk. Augstākās tiesas apkopojuma „Tiesu prakse lietās par valsts dienestu, 2007. – 2015.gads" 5.8.apakšpunktu*).

[4.7] Novērtējot pieteicējam piemērotā disciplinārsoda pamatotību un samērīgumu, tiesa to atzina par atbilstošu un samērīgu viņa izdarītajam disciplinārpārkāpumam.

Tiesa par pamatotiem atzina Pārvaldes apsvērumus gan par disciplinārpārkāpuma izdarīšanu ar nodomu, gan par tā papildu apdraudējumu, ņemot vērā dienesta pienākumu pildīšanu ar šaujamieroci, gan arī par būtiska kaitējuma nodarīšanu Pārvaldes prestižam, kas konkrētajos apstākļos atzīstams par disciplināratbildību pastiprinošu apstākli. Turklāt likumdevējs savu attieksmi pret amatpersonu pārkāpumiem, kas izdarīti alkohola reibumā, ir parādījis Disciplināratbildības likuma 15. panta ceturtajā daļā, norādot, ka šādos gadījumos ir piemērojama atvaļināšana no dienesta. Tātad likumdevējs jau ir izdarījis lietderības apsvērumus par to, kāds kaitējums tiek nodarīts sabiedrībai un kā attaisnojams amatpersonas tiesību ierobežojums (*sk. Augstākās tiesas apkopojuma „Tiesu prakse lietās par valsts dienestu, 2007. – 2015.gads" 5.8. apakšpunktu*).

Tiesa konkrētajā gadījumā nekonstatēja īpašus apstākļus, kuru dēļ pieteicējam piemēroto disciplinārsodu varētu atzīt par nesamērīgu.

Tādējādi, tiesas ieskatā, tieši šāds disciplinārsods – atvaļināšana no dienesta – nodrošina Disciplināratbildības likuma 13. panta pirmajā daļā noteikto mērķi – sodīt vainīgo amatpersonu un panākt, lai tā un citas amatpersonas ievērotu dienesta disciplīnu un atturētos no disciplinārpārkāpumu izdarīšanas.

[5] Par Administratīvās rajona tiesas 2017. gada 15. novembra spriedumu /pers.A/ iesniedza apelācijas sūdzību, kurā atkārtoti pieteikumā minētie argumenti, papildus norādīts turpmāk minētais.

[5.1] Tiesa nepareizi vērtējusi pierādījumus lietā, jo augstāku ticamības pakāpi piešķīrusi Valmieras cietuma Apsardzes daļas priekšnieka liecībām, neskatoties uz to, ka liecībās ir konstatējamas pretrunas, proti, liecinieks apgalvo, ka informāciju par pieteicējam pienākošām brīvdienām ir nodevis, izmantojot iekšējo telefona līniju, bet šīs līnijas ir aizliegts izmantot tāda veida sarunām, jo līnija paredzēta dienesta ziņojumu nodošanai.

Sarunas, kas saistītas ar dienesta organizāciju, risināmas dienesta izvadē vai personīgi, bet nekādā gadījumā, izmantojot cietuma dienesta sakaru līnijas.

Apsardzes daļas priekšnieks apzināti sniedz nepatiesas liecības, lai izvairītos no personīgās atbildības par pieļautiem dienesta pārkāpumiem, organizējot padoto darbu.

Pieteicējs uzstāj, ka klātienē runājis ar /pers.B/ un lūdzis piešķirt brīvdienu, kā arī pārkāpuma konstatēšanas dienā lūdzis otru brīvdienu pirms maiņas instruktāžas.

[5.2] Nepareizs ir tiesas secinājums, ka pieteicējam vispār ir piešķirtas brīvdienas, jo, kā liecināja /pers.B/, oficiālu iesniegumu /pers.B/ no pieteicēja nav saņēmis, un nosacītā brīvdiena tika nodrošināta ar rokādēm grafikā.

[5.3] Ņemot vērā apstākli, ka pieteicējam ir nomiris tuvs radinieks, pieteicēja ieskatā, cietuma priekšniekam personīgi būtu bijis jāpārliecinās par pieteicēja spēju pildīt dienesta pienākumus, jo tuvinieka nāve ir satricinājums jebkuram un ar šādu faktoru ir jārēķinās un jāvērš īpaša uzmanība uz personas spējām veikt amata pienākumus.

/pers.B/ rīcība bija vērsta uz apzinātu vēlmi atbrīvoties no nevēlama darbinieka, iztiekot bez štatu samazināšanas procedūras.

[6] Pārvalde 2018. gada 21. februāra paskaidrojumā par /pers.A/ apelācijas sūdzību norāda, ka uzskata apelācijas sūdzību par nepamatotu, savukārt pilnībā piekrīt Administratīvās rajona tiesas 2017. gada 15. novembra spriedumam.

[7] Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 245. pantu un 304. panta pirmo daļu Administratīvā apgabaltiesa lietu izskata rakstveida procesā.

Motīvu daļa

[8] Pārbaudījusi un novērtējusi lietā esošos pierādījumus to kopsakarā ar apelācijas sūdzībā ietvertajiem un procesa dalībnieku rakstveidā izteiktajiem argumentiem, Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka pieteicēja apelācijas sūdzība nav pamatota un pieteikums ir noraidāms.

[9] Administratīvā procesa likuma 307. panta ceturtā daļa noteic, ja tiesa, izskatot lietu, atzīst, ka zemākās instances tiesas spriedumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, tā sprieduma motīvu daļā var norādīt, ka pievienojas zemākās instances tiesas sprieduma motivācijai. Šādā gadījumā šā likuma 251.panta piektajā daļā noteiktos apsvērumus (kāpēc tiesa pieteikumu uzskatījusi par pamatotu vai nepamatotu), sprieduma motīvu daļā var nenorādīt.

Pārbaudot pirmās instances tiesas sprieduma motivāciju, Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka pirmās instances tiesa ir vispusīgi novērtējusi pierādījumus lietā un pareizi uz pierādījumu pamata konstatējusi lietas faktiskos un tiesiskos apstākļus. Tiesa pareizi secināja, ka ar pierādījumiem lietā apstiprinās tas, ka pieteicējs dienesta vietā bija ieradies un uzsāka pildīt dienesta pienākumus, būdams alkohola ietekmē, kas ir aizliegts ar normatīviem aktiem, un ar šādu savu rīcību pieteicējs ir pieļāvis disciplinārpārkāpumu. Pirmās instances tiesa arī pareizi novērtējusi pieteicējam piemērotā visbargākā disciplinārsoda – atvaļināšana no dienesta – samērību un atbilstību pieteicēja izdarītajam disciplinārpārkāpumam un apgabaltiesa pirmās instances tiesas sprieduma motivāciju atzīst par pareizu.

Līdz ar to Administratīvā apgabaltiesa saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 307. panta ceturto daļu pievienojas pirmās instances tiesas lietas apstākļu konstatējumam un sprieduma motivācijai, to neatkārtojot.

[10] Apgabaltiesa konstatē, ka pieteicēja apelācijas sūdzībā ir minēti argumenti, kurus Administratīvā rajona tiesa ir vērtējusi savā spriedumā, kura motivāciju apgabaltiesa atzinusi par pareizu, tai pievienojoties. Ievērojot minēto, apgabaltiesa nesniedz atkārtotu motivāciju pieteicēja apelācijas sūdzības argumentiem, kuriem motivācija ir sniegta pirmās instances tiesas spriedumā.

[11] Papildus apgabaltiesa norāda, ka konkrētajā lietā nav nozīmes apstāklim, vai pieteicējs par brīvdienu 2017. gada 11. janvārī ar /pers.B/ vienojies pa telefonu, vai runājot klātienē.

No pierādījumiem lietā un no paša pieteicēja rīcības, ierodoties 2017. gada 12. janvārī pildīt dienestu, ir secināms tas, ka pieteicējs zinājis, ka 2017. gada 12. janvārī viņam nav piešķirta brīvdiena.

Līdz ar to, ja pieteicējs savā darba dienā ieradās dienesta vietā pildīt dienesta pienākumus, viņam ir jāievēro ārējos un iekšējos normatīvos aktus, kas reglamentē dienesta gaitu. Konkrētajā gadījumā ar pierādījumiem pārliecinoši ir konstatēts, ka pieteicējs, atrodoties dienesta vietā un uzsākot pildīt dienestu alkohola ietekmē, ir izdarījis disciplinārpārkāpumu.

Jautājumu par iespējamās brīvdienas piešķiršanu 2017. gada 12. janvārī pieteicējam bija jārisina pirms uzsākt pildīt dienesta pienākumus šajā datumā. Arī gadījumā, ja pieteicējam sakarā ar psihoemocionālo stāvokli bija veselības problēmas, viņam savlaicīgi bija jāvēršas pie ārsta.

Turklāt no cietuma amatpersonu (/pers.B/, /pers.F/, /pers.C/, /pers.D/) ziņojumiem un liecībām izriet, ka, uzsākot pildīt dienesta pienākumus, arī 2017. gada 12. janvāra ievadinstruktāžā pieteicējs nebija norādījis apstākļus (piemēram, slikts veselības stāvoklis), kuru dēļ nevarētu pildīt dienestu.

Pieteicēja apgalvojums par to, ka /pers.B/ apzināti vēlējās atbrīvoties no nevēlama darbinieka – pieteicēja, nav pamatots, jo tieši pats pieteicējs ar savu rīcību – ieradoties dienesta vietā un uzsākot pildīt dienesta pienākumus alkohola ietekmē – ir pieļāvis disciplinārpārkāpumu.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 307., 309. pantu un 329. panta pirmo daļu, Administratīvā apgabaltiesa

nosprieda

noraidīt /pers.A/ pieteikumu par Ieslodzījuma vietu pārvaldes 2017. gada 10. marta lēmumu Nr. 1/9-7D atcelšanu.

Spriedumu var pārsūdzēt Augstākās tiesas Administratīvo lietu departamentā viena mēneša laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot kasācijas sūdzību Administratīvajā apgabaltiesā.

Tiesnese referente K. Krastiņa

Tiesneses S. Gintere

S. Liniņa